

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

96 – І

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

16, 18, 23 лютого 2015 року

Чернівці – 2015

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 96 – і підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету (Чернівці, 16, 18, 23 лютого 2015 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2015. – 352 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 96 – і підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету (Чернівці, 16, 18, 23 лютого 2015 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Іващук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.

доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.

доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.

доктор медичних наук, професор Заморський І.І.

доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.

доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.

чл.-кор. АПН України, доктор медичних наук, професор Пішак В.П.

доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.

доктор медичних наук, професор Слободян О.М.

доктор медичних наук, професор Ташук В.К.

доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.

доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-588-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2015

без поглиблого вивчення взаємозв'язків між літературами – ролі цих зв'язків в розвитку сучасної літератури та їх значення для світової літератури.

Vakhotskyi M.M., Lekbkun G.V.
TRANSITIONAL PARAGRAPH IN A PARADIGM OF WRITING
Department of Foreign Languages
Bukovinian State Medical University

Transitional paragraph signals change in content. It tells the readers that one main unit is finished and is moving to the next, or it tells that it moves from a general explanation to more specific examples or application. A transitional paragraph is often as brief as one sentence because the writer intends it to be merely a signpost. From the beginning to the end of the transitional paragraph the main idea should be changed while coming up to another subquestion. But coherence and unity have to be kept.

Unity and coherence are related but they are not the same. A paragraph has a unity when each sentence clearly contributes to the main idea expressed in the topic sentence. A paragraph is coherent when its sentences proceed logically and smoothly with no gaps in reasoning. Transitional words and phrases often indicate the links and relationships between ideas. It is possible to achieve unity in a paragraph by constructing a strong topic sentence that can serve as a basis for all subsequent sentences. The main idea may be expressed directly or indirectly. The stated or implied topic sentence allows to determine which details to use as support; it can also help to decide how to order these details.

The paragraph is a convenient unit. As long as it holds together, it may be of any length – a single, short or a passage of great duration. Transitional paragraph as a rule is not too large, just several sentences. There is no need to divide it into topics, outlining an action a single idea would be best written in a single paragraph. After the paragraph is written it has to be examined to see whether division will improve it. Ordinary, a subject requires division into sentences, each of which should be dealt with in a paragraph. As a rule, most single sentences should not be written or printed as paragraphs, but concerning the sentences of transition, indicating the relation between the parts of an exposition or argument an exception may be made.

In dialogue, even if only a single word, each speech is usually a paragraph by itself, it does not prevent speeches run together.

It is better to begin each paragraph either with a sentence that suggests the topic or with a sentence that helps the transition. If a paragraph forms part of a larger composition, its relation to what precedes, or its function as a part of the whole, may need to be expressed. This can sometimes be done by a mere word or phrase in the first sentence. Sometimes, it is expedient to get into the topic slowly, by way of a sentence or two of introduction or transition.

When any device is too often used it becomes a mannerism. More commonly the opening sentence simply indicates by its subject the direction the paragraph is to take.

The paragraphs are likely to be short and without any semblance of a topic sentence, the events are followed in rapid succession. The break between such paragraphs merely serves the purpose of a rhetorical pause, throwing into prominence some detail of the action. Breaking long paragraphs in two, even if it is not necessary to do so for sense, meaning or logical development, is often a visual help, but firing off many short paragraphs in quick succession can be distracting. Moderation and a sense of order should be the main consideration in paragraphing.

The transitional paragraph is a type that you will have occasion to use, especially in long essays. It is generally short, often only one sentence. Such a paragraph may *summarize* what has been written. E.g. "In short, the defining characteristic of the valedictory address is its statement of the opposition between the university on the one hand and the world on the other." [Lionel Trilling "A Valedictory"].

It may *signal* a change from general to more specific information: e.g. "I am not talking pure theory. I will just give you two or three illustrations." [Clarence Darrow "Address to the Prisoners in the Cook Street Jail"].

It may *hint* at what is to come or announce the introduction of new material: e.g. "Before the end of my trial period in the field I made two really exciting discoveries – discoveries that made the previous months of frustration well worth while." [Jane Goodall "In the Shadow of Man"].

Or it may *state explicitly* what new material the writer is about to turn to: e.g. "In what follows, the parallels are not always in physical events but rather in the effect on society, and sometimes in both." [Barbara Tuchman "History as Mirror"].

The transitional paragraph is a useful device for achieving coherence between paragraphs and groups of paragraphs. To conclude it up, we may say that transitional paragraph is a short paragraph in an essay, composition, or report that announces a shift from one section or idea to another. A transitional paragraph is most commonly used to summarize the ideas of one part of a text in preparation for the beginning of another part.

Вилка Л.Я., Гелещька А.І.
**КОМУНІКАТИВНО-СИТУАТИВНІ ВПРАВИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО
МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ**
Кафедра суспільних наук та українознавства
Буковинський державний медичний університет

Інтеграція та глобалізація інформаційних і культурних процесів зумовлюють потреби модернізації освітньої системи України за всіма напрямами, що вимагає розробки концептуальних засад у кожному з них.

Навчання іноземних студентів є одним із таких напрямів, важливим чинником становлення української держави як рівноправного партнера у створенні світового освітнього простору.

Мовна підготовка іноземних студентів повинна враховувати їхні потреби в отриманні якісної освіти, що сприятиме подальшому особистісному зростанню, а також підвищенню престижу українських вищих навчальних закладів, української системи освіти. Студенти повинні не просто володіти мовою, а й користуватися нею у різноманітних життєвих ситуаціях, тобто будувати змістовне, граматично та стилістично грамотне висловлювання залежно від ситуації спілкування. Одним із шляхів досягнення такої результативності є використання ситуативних завдань з розвитку зв'язного мовлення студентів, що спрямовані як на засвоєння студентами певних знань, так і на їхній загальний розумовий розвиток. Проблема розвитку зв'язного мовлення студентів завжди була актуальною для науковців. Лінгводидактичні основи формування вмінь і навичок зв'язного мовлення висвітлені у працях відомих мовознавців і педагогів Ф.І.Буслаєва, І.І.Срезневського, В.О.Сухомлинського, К.Д.Ушинського. Підвищенню мовленнєвої культури студентів присвячені наукові роботи І.К.Білодіда, Р.О.Будагова, В.С.Ващенка, В.В.Виноградова, А.П.Коваль, Л.М.Паламар, Є.Д.Чак та ін. Психологічні основи зв'язного мовлення розглядалися Б.Ф.Баєвим, Л.С.Виготським, Г.С.Костюком, І.О.Синицею та ін.

Мова – явище суспільно унікальне – виступає засобом спілкування, пізнання і впливу, осередком духовної культури народу, основною формою виявлення національної та особистісної самосвідомості. Сучасні підходи до навчання мови великого значення надають розвиткові усного та писемного мовлення, мовленнєвій культурі особистості. Цьому сприяє, зокрема, комунікативно-діяльнісний підхід до навчання української мови як іноземної. Головна мета комунікативних завдань – використання певної мовної одиниці у процесі мовлення. Одним із комунікативно спрямованих видів робіт є ситуативні завдання. Про це читаємо у працях Г.М.Іваницької, В.І.Капінос, Г.Т.Шелехової та ін.

Ситуативність як принцип навчання означає, що все вивчення мови відбувається на основі і за допомогою ситуації. Провідними чинниками ситуації є: соціальний статус особи; роль особи як суб'єкта спілкування; діяльність, яку виконує особа; моральні критерії. Ситуативні завдання – завдання з розвитку мовлення, які чітко окреслюють ситуацію спілкування, називають усі складові її частини: тему, мету, адресата мовлення, мовця, обставини спілкування. Добираючи завдання з розвитку зв'язного мовлення, що мають навчальний характер, треба пам'ятати, що вона характеризується наявністю мети, змісту, засобів навчання.

Мета системи ситуативних завдань – формування основних комунікативних умінь: орієнтуватися в умовах спілкування, планувати і створювати власні висловлювання відповідно до ситуації спілкування; добирати мовні засоби, які б відповідали окресленій мовленнєвій ситуації; коригувати висловлювання з урахуванням ситуації спілкування, тобто досягнення адекватності мовлення. Основний зміст складають заняття розвитку зв'язного мовлення, на яких формуються уявлення про мовлення, особливості усного і писемного мовлення, види мовленнєвої діяльності, спілкування, до яких входять ситуативні завдання. Отже, ситуативні завдання є змістовим компонентом розвитку зв'язного мовлення.

Підхід до навчання має бути комунікативно-діяльнісний, який з одного боку, створює умови для спілкування, засвоєння понять у процесі спілкування і з метою спілкування; а з іншого – формує вміння у всіх видах мовленнєвої діяльності. Ситуативні завдання використовуються у певній послідовності з урахуванням теми, змісту, етапу заняття, підготовленості групи; допоміжними засобами виступають лексичні опори, таблиці, пам'ятки, які можуть застосовуватися студентами з середнім і низьким розвитком мовлення.

Складові частини ситуації спілкування можна відобразити за такою схемою:

- Де спілкуємося? Місце спілкування: офіційні чи неофіційні обставини;
- З ким спілкуємося: адресат мовлення (один чи декілька);
- З якою метою? Спілкування, повідомлення, вплив на адресата.

Перевага ситуативних завдань полягає у тому, що ці завдання формулюються таким чином, щоб вони набували характеру морально-етичної, чи суспільно-політичної проблеми, яку необхідно розв'язати студентам, виходячи з власного життєвого досвіду, ціннісних орієнтацій, переконань. Система ситуативних завдань з розвитку зв'язного мовлення спрямована на формування основних комунікативних умінь, відповідає психологічним особливостям поетапного вироблення стійких умінь, створення спрямованості мислення на певні операції, показує викладачеві шляхи вдосконалення роботи з формування в іноземних студентів умінь використання ситуації спілкування.

Таким чином, представлені напрямки і форми роботи щодо розвитку комунікативної компетенції студентів на заняттях української мови як іноземної дають змогу реалізувати важливі навчальні цілі, поставлені перед сучасним навчальним закладом, сформувати мотивацію до навчання, вміння вживати мовні засоби емотивності відповідно до мети й стилю висловлювання.

Дем'янчук О.С.
**ОСОБЛИВОСТІ ДАВНЬОАНГЛІЙСЬКИХ ЧАСТОК ТА ЇХ ФУНКЦІОНАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ В
СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЯХ**
Кафедра іноземних мов
Буковинський державний медичний університет

На протязі багатьох років давньюанглійська частка була предметом дослідження багатьох вчених (М. Еленбас, Б. Хаба, О. Фішер, Б. Мітчел, Г. Світ та ін.), які приділяли значної уваги визначення терміна «частка»